หัวข้อวิทยานิพนธ์ พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของผู้ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดโรคหลอดเลือดสมอง

ผู้เขียน นายจตุพงษ์ พันธ์วิไล

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประทุม สร้อยวงค์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
อาจารย์ ดร.มยุลี สำราญญาติ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

ผู้ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดโรคหลอดเลือดสมอง หากมีการปฏิบัติพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพที่ถูกต้องและสม่ำเสมอจะช่วยลดโอกาสเกิดโรคหลอดเลือดสมองหรือลดความรุนแรงเมื่อเกิดการเจ็บป่วยด้วยโรคหลอดเลือดสมอง การวิจัยเชิงพรรณนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของผู้ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดโรคหลอดเลือดสมองในกลุ่มที่ควรระวังและกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง ที่มารับการรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลประสาทเชียงใหม่ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2558 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2559 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวนทั้งสิ้น 370 ราย แบ่งเป็นกลุ่มที่ควรระวัง 185 ราย และกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง 185 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดโรคหลอดเลือดสมอง (stroke risk scorecard) ของสมาคมโรคหลอดเลือดสมองแห่งชาติ (National Stroke Association, 2009) และแบบสอบถามพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของผู้ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดโรคหลอดเลือดสมองที่พัฒนาโดยผู้วิจัยและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เครื่องมือวิจัยได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ควรระวัง ร้อยละ 68.11 และกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง ร้อยละ 60.00 อยู่ในระดับสูง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

2. พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพรายด้านของกลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มที่ควรระวังและกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง ที่จำนวนกลุ่มตัวอย่างเกินร้อยละ 60 มีพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพอยู่ในระดับสูง ได้แก่ พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพด้านการพัฒนาทางจิตวิญญาณ (ร้อยละ 67.57 และร้อยละ 69.73 ตามลำดับ) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (ร้อยละ 84.32 และร้อยละ 88.65 ตามลำดับ) และ ด้านการจัดการกับความเครียด (ร้อยละ 74.05 และร้อยละ 73.51 ตามลำดับ)

3. พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพรายด้านของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพด้านการรับผิดชอบต่อสุขภาพ (ร้อยละ 62.70 ร้อยละ 64.32 ตามลำดับ) และด้านโภชนาการ (ร้อยละ 55.68 และร้อยละ 73.51 ตามลำดับ)

4. พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพด้านกิจกรรมทางกายของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มที่ควรระวังอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 56.76) แต่กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 43.78)

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดโรคหลอดเลือดสมองมีพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับสูง แต่อย่างไรก็ตามควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของผู้ที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดโรคหลอดเลือดสมอง โดยเฉพาะด้านการรับผิดชอบต่อสุขภาพ ด้านกิจกรรมทางกาย และด้านโภชนาการต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title	Health Promoting Behaviors Among Persons at Risk of Stroke	
Author	Mr. Jatupong Panwilai	
Degree	Master of Nursing Science (Adult Nursing)	
Advisory Committee	Assistant Professor Dr. Pratum Soivong	Advisor
	Lecturer Dr. Mayulee Somrarnyart	Co–advisor

ABSTRACT

Persons at risk of stroke will decrease their chances of experiencing a stroke, or reduce its severity, by performing health promoting behaviors. This descriptive study aimed to explore the health promoting behaviors among persons who are at risk of stroke in both caution and high risk groups, and who attended services at the outpatient department of Chiangmai Neurological Hospital from November 2015 to January 2016. The sample was purposively selected and consisted of 370 subjects at risk of stroke, of which 185 were drawn from the caution group and 185 from the high-risk group. Research instruments consisted of a demographic data record form, the Stroke Risk Scorecard developed by the National Stroke Association (2009) , and the Health Promoting Behaviors Among Persons at Risk of Stroke's Questionnaire developed by the researcher and an advisory committee. Validity and reliability of the research instruments were approved prior to collecting data. Data were analyzed using descriptive statistics.

The results revealed that:

1. The overall health promoting behaviors of the subjects in the caution group (68.11%) and high-risk group (60.00%) were at a high level.

2. For each subscale of health promoting behaviors in the caution and high-risk groups, just over sixty-percent were at the high level, including spiritual growth (67.57% and 69.73%,

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

respectively), interpersonal relationship (84.32% and 88.65%, respectively) and stress management (74.05% and 73.51%, respectively).

3. The health promoting behaviors subscales were reported by over half of the subjects in both groups as being at a moderate level, including health responsibility (62.70% and 64.32%, respectively) and nutrition (55.68% and 73.51%).

4. The health promoting behaviors of physical activity subscale was at a high level in the caution group (56.76%), while at a moderate level in the high-risk group (43.78%).

The results of this study show that the persons at risk of stroke demonstrate a high level of overall health promoting behaviors. Further study should explore the factors related to their health promoting behaviors, especially health responsibility, physical activity, and nutrition subscales.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved